

KVALITETSDEKLARATION

Ekonomisk statistik på kvartal

Ämnesområde

Näringsverksamhet och utrikeshandel

Statistikområde

Företagens produktion, försäljning och ekonomi

Produktkod

NV0124

Referenstid

2024, kvartal

2025, år

Innehållsförteckning

1	Relevans	3
1.1	Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1	Statistikens ändamål	3
1.1.2	Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2	Statistikens innehåll	3
1.2.1	Objekt och population	3
1.2.2	Variabler	4
1.2.3	Statistiska mått	5
1.2.4	Redovisningsgrupper	6
1.2.5	Referenstider	6
2	Tillförlitlighet	6
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	7
2.2.1	Urval	8
2.2.2	Ramtäckning	10
2.2.3	Mätning	11
2.2.4	Bortfall	12
2.2.5	Bearbetning	15
2.2.6	Modellantaganden	16
2.3	Preliminär statistik jämförd med slutlig	18
3	Aktualitet och punktlighet	19
3.1	Framställningstid	19
3.2	Frekvens	19
3.3	Punktlighet	20
4	Tillgänglighet och tydlighet	20
4.1	Tillgång till statistiken	20
4.2	Möjlighet till ytterligare statistik	20
4.3	Presentation	20
4.4	Dokumentation	20
5	Jämförbarhet och sammanvändbarhet	20
5.1	Jämförbarhet över tid	20
5.2	Jämförbarhet mellan grupper	21
5.3	Sammanvändbarhet i övrigt	21
5.4	Numerisk överensstämmelse	22
A	Klassificeringen Sveriges officiella statistik	22
B	Sekretess och personuppgiftsbehandling	22
C	Bevarande och gallring	22
D	Uppgiftsskyldighet	23
E	EU-reglering och internationell rapportering	23
F	Historik	23
G	Kontaktuppgifter	23

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att belysa näringslivets ekonomiska aktiviteter och utveckling med avseende på lönsamhet, förädling, inkomstfördelning, fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar¹. Statistiken används främst som underlag i beräkningen av bruttonationalprodukten (BNP), men även som enskilda konjunkturindikatorer.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudsaklig användare av statistiken är SCB:s nationalräkenskaper. Därtill används statistiken till branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar. Externa användare är bland annat Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet, privata banker och branschorganisationer.

Externa användare efterfrågar ibland mer precis statistik med avseende på geografisk plats, bransch och variabler. För att tillgodose dessa behov pågår ett kontinuerligt förbättringsarbete. Arbetet och möjligheten att tillgodose externa användares informationsbehov begränsas dock av restriktioner med avseende på de resurser som står till SCB:s förfogande, sekretessprövning och statistikens ändamål. Därför görs alltid en prioritering, vilket leder till att alla användares informationsbehov inte kommer att kunna tillfredsställas.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken består av variabler kopplade till företagens resultaträkning, fasta bruttoinvesteringar och lager. Statistiken utgörs av summeringar av de olika variablerna per näringsgren och period.

Från och med referensår 2022 samordnades insamling av fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar med hjälp av ett gemensamt frågeformulär. I samband med detta utökades frågeformuläret till att också omfatta uppgifter i företagens resultaträkning. Statistiken publiceras gemensamt och betecknas Ekonomisk statistik på kvartal (ESK).

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av alla svenska enheter som utfört marknadsaktiviteter alternativt ägt lagertillgångar under det aktuella referenskvartalet.

Intresse- och målpopulation motsvarar i huvudsak varandra väl. Undantag är lagertillgångar som inte observeras inom avdelningarna SNI2007 D (El-, gas- och värmeverk), F (Byggindustri), samt L (Fastighetsverksamhet) och täcks inte heller av annan officiell lagerstatistik för tidsperioden kvartal. Enligt den årsvisa undersökningen Företagens ekonomi (FEK) finns det betydande lagertillgångar inom dessa näringsgrenar.

¹ Förändringen mellan lagerstocken aktuellt referenskvartal och närmast föregående kvartal

För att beskriva intressepopulationen används en målpopulation där målobjekten utgörs av verksamhetsenheter (VE) vilka definieras som verksamhetsmässigt avgränsade delar av en juridisk enhet (JE). Enhetstypen VE skapas centralt på SCB och registreras i SCB:s Företagsdatabas (FDB). För mer information, se <http://www.scb.se/nv0101>.

Mål- och observationsobjekt sammanfaller förutom i några enstaka fall. I dessa fall skapas observationsobjekt internt inom ESK, antingen via en sammanslagning av flera VE eller via en uppdelning av en VE. Observationsenheter, oavsett typ, kommer fortsättningsvis betecknas "företag".

1.2.2 Variabler

För statistiken om företagens lönsamhet, förädling och inkomstfördelning (hädanefter benämnd resultaträkning) är intresse-, mål- och observationsvariabler olika nyckeltal härledda från företagens löpande rörelser. Överensstämmelsen mellan intresse-, mål- och observationsvariabler är god för de företag som baseras på uppgifter insamlade via frågeformulär. Observationsvariabler är i dessa fall de baskonton som ingår i en antingen funktionsindeldad eller kostnadsslagsindeldad resultaträkning. För de företag som undersöks via administrativa register, moms och arbetsgivardeklarationer, är diskrepanserna mellan intresse-, mål- och observationsvariabler större. Modellantaganden på makronivå är nödvändiga för att överensstämmelsen ska bli god. Se tabell 1 för målvariabler kopplade till resultaträkningsdelen av undersökningen.

För statistiken om företagens fasta bruttoinvesteringar är intresse-, mål- och observationsvariabler verkställda samt planerade fasta bruttoinvesteringar med tillhörande tillgångsslag. Med verkställda fasta bruttoinvesteringar avses anskaffning av materiella tillgångar med en beräknad livslängd på minst tre år, samt ombyggnader och förbättringsarbeten som väsentligt höjer kapacitet, standard och livslängd. Fasta bruttoinvesteringar redovisas exklusive avdragsgill mervärdesskatt.

Med planerad fast bruttoinvestering avses dels konkreta investeringsplaner, dels sådan förnyelse av maskiner m.m. som inte omfattas av nuvarande investeringsplaner men som erfarenhetsmässigt kan förväntas äga rum.

Investeringsdelen inom ESK använder sig av fyra olika frågeformulär vilka skickas ut till företagen beroende på undersökningstillfälle och bransch. Generellt sett råder en god överensstämmelse mellan mål- och intressevariabler. Se tabell 1 för målvariabler kopplade till investeringsdelen av undersökningen.

För statistiken om lagerinvesteringar är intresse-, mål- och observationsvariabler företagens lagervärde fördelat på lagertyp värderat i baspris. Se tabell 1 för lagertyper. För företag inom Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar (SNI2007 G45) efterfrågas uppgifter om hur stor del av handelsvarorna som är begagnade.

Lager av råvaror och förnödenheter samt handelsvaror ska anges i anskaffningsvärde. Målvariabeln lagervärde värderat i baspris (återanskaffningsvärde) modellberäknas utifrån observationsvariabeln lagervärde angett i anskaffningsvärde. För en beskrivning av beräkningarna, se avsnitt 2.7.1 i dokumentationen Statistikens framställning (StaF).

Övriga lagertyper ska anges i nettoförsäljningsvärde. Målvariabeln lagervärde värderat i baspris stämmer överens med observationsvariabeln lagervärde angett i nettoförsäljningsvärde.

Uppgifter från de delar av ESK som baseras på frågeformulär samlas in enligt [taxonomin för företagsekonomisk statistikrapportering på kvartal](#). För varje observationsvariabel finns en hänvisning till ett konto enligt [BAS-kontoplanen](#) i bokföringen.

Tabell 1. Målvariabler inom ESK

Resultaträkning	Fasta bruttoinvesteringar	Lager
Rörelseintäkter	Investeringar i samtliga fasta tillgångar	Lager av samtliga lagertyper
Rörelsekostnader	Investeringar i byggnader och anläggningar	Lager av råvaror och förnödenheter
Personalkostnader	Investeringar i bostäder	Lager av handelsvaror
Rörelseresultat	Investeringar i övriga byggnader och anläggningar	Lager av begagnade handelsvaror
Rörelsemarginal	Investeringar i maskiner och inventarier	Lager av produkter i arbete
Bruttoproduktion	Planerade investeringar	Lager av färdiga varor
Insatsförbrukning		Lager av pågående arbete för annans räkning
Inputandel		
Förädlingsvärde		
Driftsöverskott, brutto		
Arbetskraftskostnader		
Vinstandel		
Löneandel		

1.2.3 Statistiska mått

För resultaträkningsvariablerna i undersökningen är det sammanfattande måttet summa. Rörelsemarginal, inputandel, vinstandel och löneandel är andelar härledda från övriga variabler. Samtliga variabler redovisas i löpande priser (miljoner kronor). Bruttoproduktion, insatsförbrukning, förädlingsvärde och inputandel som redovisas i både löpande och fasta priser (miljoner kronor).

För investeringsvariablerna är det sammanfattande måttet summa. Verkställda och planerade fasta bruttoinvesteringar redovisas enbart i löpande priser (miljoner kronor).

För lagervariablerna skattas lagerstockar, det vill säga summerade lagervärden i löpande baspriser vid utgången av varje referensperiod. För att skatta lagerinvesteringen beräknas förändringen mellan skattad lagerstock aktuellt referenskvartal och närmast föregående kvartal. Lagerförändringarna redovisas

efter lagertyp i löpande och fasta baspriser (tusentals kronor). Lagerstockarnas skattade värden publiceras inte men redovisas internt till NR.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Näringsgren är den klassifikation som används för att skapa redovisningsgrupper, där syftet är att klassificera företag efter deras ekonomiska aktiviteter. Den klassifikation som används är SNI, där den gällande versionen benämns SNI 2007 ([Standard för svensk näringsgrensindelning \(SNI\) \(scb.se\)](https://www.scb.se/standard-for-svensk-naringsgrensindelning-sni)). Den huvudsakliga nivån för redovisning utgörs av cirka 30 branschaggregat som sammanfaller med NR:s kvartalsvisa publiceringsnivå (i några fall förekommer även finare nivå). Statistikredovisningen sker alltid efter VE:s näringsgren vilket innebär en så kallad funktionell redovisning.

1.2.5 Referenstider

Samtliga målvariabler förutom de planerade fasta bruttoinvesteringarna hänförs till kvartal. Målvariablerna avseende planerade fasta bruttoinvesteringar hänförs till kommande kalenderår, i detta fall 2025.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Resultaträkning

Resultaträkningen bygger på uppgifter från flera olika källor, insamlade på och utanför SCB. Källorna är av olika typ vilket innebär att de är behäftade med osäkerhet av olika slag och av varierande storlek. Statistiken är en totalräkning där samtliga företag i rampopulationen ingår med värden. De mest betydande företagen direktinsamlas medan mindre företags värden baseras på registeruppgifter.

Resultaträkningens statistiska mått anpassas med hjälp av en modell (benchmarking) till att vara konsistenta med statistiska mått framtagna inom årsundersökningen FEK. Statistiken redovisas både som preliminär och slutlig där skillnaden främst består i antal företag som rapporterat till SCB, revideringar av redan inskickade uppgifter samt en uppdaterad anpassning. Tillförlitligheten i statistiken bedöms löpande genom att utvärdera det anpassade resultatet från resultaträkningen (såväl som det ursprungliga resultatet) mot resultat baserat på FEK. Jämförelserna visar på god överensstämmelse. Sammanfattningsvis är bedömningen att den redovisade statistiken har hög tillförlitlighet.

Fasta bruttoinvesteringar

Statistiken bygger på direktinsamlade uppgifter från investeringsdelen inom ESK och redovisas både som preliminär och slutlig. Skillnaden består främst i antal företag som rapporterat till SCB vid tiden för publicering samt revideringar av redan inskickade uppgifter. För att skatta fasta bruttoinvesteringar per kvartal används en Horvitz-Thompson (HT) estimator. Bortfallskorrigerings inom respektive stratum, bygger på att svarande företag representerar samtliga utvalda företag. Företag vars värden uppskattats (imputerats) betraktas här som svarande. Statistiken tas fram med osäkerhetsintervall som används internt men de publiceras inte. De skattade statistikvärdena underskattar troligen sina målstorheter på grund av uteslutning (så kallad cut-off), se

avsnitt 2.2.6. Fasta bruttoinvesteringar är en mycket volatil aktivitet vilket försvårar utformningen av en rampopulation som kan ligga till grund för ett effektivt urval. Det påverkar urvalsosäkerheten negativt. Revidering mellan preliminär och slutlig statistik för ett referenskvartal är normalt liten.

Lagerinvesteringar

Statistiken bygger på direktinsamlade uppgifter från lagerdelen inom ESK och redovisas både som preliminär och slutlig. Skillnaden mellan slutlig och preliminär statistik beror främst på antalet företag som rapporterat uppgifter till SCB vid publiceringstillfället, samt på revideringar av redan inskickade uppgifter. Allt objektsbortfall imputeras med hjälp av tidigare lämnade värden justerade med en utveckling baserad på företag som svarat aktuellt och föregående kvartal. För att skatta lagerstockarna per kvartal används en HT estimator. Lagervärde för den del av populationen som utesluts till följd av cut-off-gräns uppskattas via en modell.

För att skatta lagerinvesteringen subtraheras föregående kvartals lagerstock från aktuellt kvartals lagerstock. Prisbearbetningar görs att erhålla lagerinvesteringen i fasta priser, föregående års medelpris samt i löpande kvartalsmedelpriser.

Statistiken tas fram med osäkerhetsintervall för lagerstockarna, vilka används internt men publiceras inte. Osäkerheten i både den preliminära och slutliga statistiken är mycket likartad, med undantag för urvalsosäkerheten, som är något lägre för den slutliga statistiken då fler företag har inkommit med svar vid publiceringstillfället. Mätfelet vid det slutliga publiceringstillfället är även lägre, eftersom många företag inventerar sitt lager endast en gång per år och däremellan uppskattar lagervärdet när de besvarar enkäten på kvartal.

2.2 Osäkerhetskällor

Slumpmässiga och systematiska osäkerhetskällor bidrar till den totala tillförlitligheten i statistiken. För att kunna uppskatta hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel krävs särskilda, oftast mycket resurskrävande utvärderingsinsatser. I nuläget finns inte resurser till denna typ av insatser.

Resultaträkning

De osäkerhetskällor som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten är:

- Modellantaganden
- Bortfall bland stora betydande direktinsamlade företag
- Mätning, där problem främst beror på att frågor eller svar i frågeformuläret missförstås

Ovan nämnda osäkerhetskällor bidrar med osäkerhet i form av systematiska fel. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel (skevhet).

Fasta bruttoinvesteringar

De osäkerhetskällor som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten är:

- Urval, vars bidrag till osäkerheten beror på att endast ett urval och inte hela målpopulationen har undersökts.
- Urval, uteslutning av företag i termer av cut-off, bidrar till sämre tillförlitlighet.

- Mätning, där problem främst beror på att frågor eller svar missförstås.
- Bortfall, vars förekomst bidrar till osäkerheten genom att skattningarna måste göras på mindre mängd information än vad den ursprungliga urvalsstorleken avsåg.

Den första faktorn bidrar till skattningarna med slumpmässig osäkerhet, medan de tre sistnämnda med osäkerhet i form av systematiska fel. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel (skevhet). Det har inte gjorts några studier över eventuella mätfel, men utifrån kontakter med företag finns indikatorer på vissa definitionsproblem.

Lagerinvesteringar

De osäkerhetskällor som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten är:

- Urval, vars bidrag till osäkerheten beror på att endast ett urval och inte hela målpopulationen har undersökts.
- Mätning, där problem främst beror på att många företagen inte bokför lagervärde löpande.
- Bortfall, vars förekomst bidrar till osäkerheten genom att skattningarna måste göras på mindre mängd information än vad den ursprungliga urvalsstorleken avsåg.
- Modellantaganden

Utöver de inrapporterade lagervärdena bygger statistiken även på uppgifter från undersökningarna *Prisindex i producent- och importled (PPI)* och *Konsumentprisindex (KPI)* vilka används i prisdeflateringen (omräkningen från anskaffningsvärde till återanskaffningsvärde och lagerförändring till fasta priser). Inget försök att kvantifiera osäkerheten i PPI och KPI görs i föreliggande kvalitetsdeklaration. För mer information om kvaliteten i [PPI](#) och [KPI](#), se kvalitetsdeklarationer på respektive produktsida.

Till följd av osäkerhetskällorna som beskrivs i avsnitten 2.2.1–2.2.6 publiceras inte lagerstockar utan endast lagerinvesteringar. Undersökningen fångar in de största företagen av intresse, därmed anses tillförlitligheten på totalnivå vara god men osäkerhet förekommer på mer detaljerade nivåer.

2.2.1 Urval

Resultaträkning

Då resultaträkningen omfattar samtliga företag i urvalsramen bidrar inte urval som osäkerhetskälla.

Fasta bruttoinvesteringar och Lagerinvesteringar

Till fasta bruttoinvesteringar respektive lagerinvesteringar dras separata stratifierade obundna slumpmässiga urval (så kallat stratifierat OSU) från den del av respektive rampopulation som befinner sig ovanför *cut-off*. Dvs. de minsta företagen utesluts och ges inte en positiv sannolikhet att ingå i urvalet. Gränsen för *cut-off* skiljer sig mellan branscher (för närmare information se punkt 2.2.6). Uppdatering av respektive urval görs inom SCB:s system för samordnade urval (SAMU), vilket innebär att approximativt 20 procent av de mindre företagen ersätts med nya företag medan 80 procent kvarstår i urvalet även nästkommande år.

Fasta bruttoinvesteringar

Den totala urvalsstorleken för investeringsdelen är cirka 7 900 företag och urvalet uppdateras en gång per år inför publicering av statistik med referenskvartal ett. Fasta bruttoinvesteringar är en mycket volatil aktivitet vilket innebär att det är svårt att skapa ett företagsspecifikt storleksmått som samvarierar med observationsvariablerna. Det leder till svårigheter att inför referensåret utforma en rampopulation som kan ligga till grund för ett effektivt urval. Avsaknaden av ett effektivt storleksmått kan också leda till att enstaka företag (med betydande investeringar under referensåret) utesluts, se punkt 2.2.6. Urvalssäkerheten beräknas för den framtagna statistiken men publiceras inte. Tabell 2 nedan visar skattningen av fasta bruttoinvesteringar i miljoner kronor för kvartal 1 2024 med tillhörande 95-procentligt konfidensintervall, dvs. ett intervall som med 95 procents sannolikhet innehåller det sanna värdet (förutsatt att inte systematiska fel föreligger, som t.ex. skevhet p.g.a. bortfall).

Tabell 2. Fasta bruttoinvesteringar kvartal 1 2024, miljoner kronor

Investeringsobjekt	Kv1 2024	Konfidensintervall	
		Undre gräns	Övre gräns
1.1 Byggnader och anläggningar	44 307	41 720	46 894
1.1.1 Bostäder	9 441	8 167	10 715
1.1.2 Övriga byggnader och anläggningar	34 866	32 577	37 155
1.2 Maskiner och inventarier	63 119	60 442	65 796
1. Samtliga fasta tillgångar	107 426	103 653	111 199

Tabell 2 visar statistik över fasta bruttoinvesteringar på en aggregerad nivå. Konfidensintervallet innehåller ett bidrag från den del av rampopulationen som utesluts men uppskattas via modell, se avsnitt 2.2.6.

Lagerinvesteringar

Den totala urvalsstorleken för lagerdelen är cirka 3 300 företag, och urvalet uppdateras en gång per år inför publiceringen av statistik med referenskvartal två.

För att erhålla en rampopulation som kan ligga till grund för ett effektivt urval är målet att tilldela företagen ett företagsspecifikt storleksmått som samvarierar med observationsvariablerna. För de företag som fanns med i fjolårets urval samt tillhörde ett totalundersökt stratum används totalt lagervärde lämnat i undersökningen för kvartal fyra föregående år som storleksmått. För övriga företag används om möjligt det totala lagervärde företaget lämnat i FEK avseende referensår t-2. Om företaget saknas där används det totala lagervärdet företaget lämnat i sin inkomstdeklaration till Skatteverket avseende referensår t-2. Företag som inte återfinns någon av dessa källor, till exempel på grund av att de är nystartade eller har ombildats, tilldelas ett uppskattat lagervärde.

Avsaknaden av ett effektivt storleksmått kan leda till att enstaka företag (med betydande lagervärde under referensåret) utesluts.

Någon uppskattning av urvalsosäkerheten för publicerade lagerinvesteringar görs inte i dagsläget. Däremot skattas osäkerheten för de skattade lagerstockarna.

2.2.2 Ramtäckning

Till resultaträkning, fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar utformas separata rampopulationer där grunden är gemensam, SCB:s företagsdatabas (FDB). I mars under referensåret fastställs grundpopulationen med hjälp av en ögonblicksbild av FDB. Ögonblicksbilden är en del av samordningsverktyget SAMU. Rampopulationerna utgörs sedan av aktiva företag som tillhör grundpopulationen och uppfyller kriterierna för att ingå i respektive rampopulation. I stora delar överensstämmer ram- och målpopulationen, dock förekommer några situationer som innebär brister i ramtäckningen, nämligen:

- 1) FDB innehåller vid ramtidpunkten felklassificeringar vad gäller bransch (SNI2007) och/eller institutionell sektor (INSEKT 2014).
- 2) De företag som vid ramtidpunkten har inaktuella uppgifter i FDB gällande aktivitetsstatus, vilket beror på eftersläpningar i de källor som används för FDB:s registerunderhåll.
- 3) På grund av att rampopulationen endast uppdateras en gång per år uppkommer över- och undertäckning. Övertäckning på grund av företag som sedan rampopulationen upprättades har lagts ned eller avslutat sin verksamhet. Undertäckning genom företag som har nyetablerats och som vid rampopulationens upprättande inte var registrerade i FDB. Såväl över- som undertäckning ökar successivt under året på grund av att avståndet mellan ram- och målpopulation ökar.

Täckningsfel enligt 1) leder till att företag felaktigt kan ingå, alternativt inte ingå, i respektive rampopulation. Eventuell felklassificering hos betydande företag upptäcks i princip alltid och rättas inför/under referensåret. Storleken på täckningsfelet enligt 1) är svårt att uppskatta men bedöms som litet.

Resultaträkning

Den potentiella under- och övertäckning som beskrivs ovan leder till att statistiken behäftas med täckningsfel. Täckningsfel enligt punkt 2) bedöms som litet. Storleken på täckningsfelet enligt punkt 3) är svårare att uppskatta. Eventuella ombildningar under referensåret hos större företag följs alltid upp. Någon omfattande uppskattning av täckningsfelets storlek görs inte i dagsläget.

Fasta bruttoinvesteringar

Den potentiella under- och övertäckning som beskrivs ovan leder även till att statistiken om fasta bruttoinvesteringar behäftas med täckningsfel. Täckningsfel enligt punkt 2) bedöms som litet. Täckningsfelet enligt punkt 3) bedöms också som litet eftersom investeringsdelen inom ESK endast omfattar större företag (i termer av antal anställda). Nyetableringar och/eller nedläggningar är mindre vanligt bland större företag. Eventuella ombildningar under referensåret hos större företag följs alltid upp. Skattningsförfarandet justerar inte för täckningsbrister.

Vid skattning av verkställda fasta bruttoinvesteringar för kvartal 1 2024 bestod cirka 0,3 procent (av totalt antal inkomna) av företag som klassats som

övertäckning enligt punkt 2) och 3). Någon mer omfattande uppskattning av täckningsfelets storlek görs inte i dagsläget.

Lagerinvesteringar

Den potentiella under- och övertäckning som beskrivs ovan leder även till att statistiken om lagerinvesteringar har täckningsfel. Täckningsfel enligt punkt 2) bedöms som små, medan storleken på täckningsfelet enligt punkt 3) är svårare att uppskatta. Eventuella ombildningar under referensåret hos större företag följs alltid upp.

Justeringar för undertäckning görs endast i undantagsfall. Undertäckningens inverkan på statistikens tillförlitlighet antas vara relativt låg, eftersom få företag som nyetableras under året har ett lagervärde högre än det som motsvarar undersökningens cut-off-gräns. Om nyetablerade företag är stora, utgörs de generellt sett av avknoppningar från redan existerande företag och upptäcks därför i granskningsprocessen. Dessa kan då hanteras genom att föras in i undersökningen under pågående urvalsår.

Skattningsförfarandet justerar inte för täckningsbrister.

2.2.3 Mätning

Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Felen kan bero på misstolkningar av blankettanvisningar eller på att uppgiftslämnarna gör alltför grova eller felaktiga uppskattningar. Mätinstrumentet utgörs av ett frågeformulär, i form av en webblankett som sänds ut vid fyra tillfällena per år. Fördelen med en webblankett gentemot mer traditionella insamlingsmetoder är att det möjliggör interaktiva realtidskontroller av uppgifter, vilket antas reducera risken för mätfel. Vidare reducerar den webbaserade versionen både uppgiftslämnararbörda samt risken för bearbetningsfel. Ett fåtal företag lämnar dock fortfarande uppgifter via brev, e-post eller telefon, vilket medför viss risk för mät- och bearbetningsfel.

Frågeformuläret i ESK består av tre delar: investerings-, lager- och resultaträkningsuppgifter. Ett utvalt företag ingår i en eller fler av ovan nämnda delar. Frågeformuläret finns återgivet i sin helhet i dokumentationen av Statistikens Framtagning (STAF). Mätfelens omfattning och inverkan på osäkerheten är svåra att bedöma storleksmässigt.

Resultaträkning

Stora och betydande företag väljs ut för att besvara frågeformuläret. För att uppnå tillräcklig kvalitet i statistiken krävs att cirka 400 betydande företag lämnar de detaljerade uppgifter som återfinns i frågeformuläret. Mätinstrumentet utgörs även av registerinformation baserad på moms- och arbetsgivardeklarationer. För att kunna skatta målvariablerna utifrån observationsvariabler baserade på registerinformation krävs viss justering av grunduppgifterna. Exempelvis innehåller momsdeklarationer uppgifter om företagets fasta bruttoinvesteringar i maskiner och byggnader, vilka behöver justeras bort. Detta görs med hjälp av en modell baserad på investeringsdelen i ESK. Bedömningen är att denna typ av modellansats ökar mätfelet jämfört med om företagen hade besvarat frågeformuläret. För de företag som besvarar ett frågeformulär sker löpande avstämning mot andra källor vilket ger en uppfattning om förekomsten av mätfel och ger en bra indikation på systematiska fel i inlämnade uppgifter.

Fasta bruttoinvesteringar

Frågeformulärets utformning vad gäller fasta bruttoinvesteringar varierar efter bransch och undersökningstillfälle, men uppgiftslämnarna får i huvudsak redogöra för sina fasta bruttoinvesteringar uppdelat på olika investeringsobjekt. Mätfelens omfattning och inverkan på osäkerheten är svåra att bedöma storleksmässigt. Någon uppskattning av detta har ännu inte varit möjlig att göra. För att få en bra uppfattning om detta krävs att en mätfelsstudie utförs.

Lagerinvesteringar

I frågeformuläret för lagerinvesteringar efterfrågas lagervärdet vid balansdagen, den sista dagen i aktuellt kvartal. Lagervärdet ska fördelas på lagertyper enligt [taxonomin för företagsekonomisk statistikrapportering på kvartal](#). Lagerdelen inom ESK använder två typer av frågeformulär riktade till olika branscher:

- SNI2007: B05-C33, G46-47, J58-63 och M69-74
- SNI2007: G45

Det som skiljer dom åt är att uppgifter om hur stor del av handelsvarorna som är begagnade efterfrågas av företag inom G45 (handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar).

Uppskattningar medför mätfel, vilka antas förekomma då många företag inte bokför lagervärde löpande. Företagens bokföring kan dessutom skilja sig definitionsmässigt från de uppgifter som SCB efterfrågar. Vidare kan feltolkningar av anvisningar leda till mätfel. För företag som inte använder BAS-kontoplanen antas risken för detta vara större.

Mätfelen kan antas vara relativt konstanta över tid. Eftersom det huvudsakliga statistiska måttet är lagerinvesteringen, där lagerstockarna jämförs med föregående kvartal inom samma urval, kan mätfelens påverkan på statistikens tillförlitlighet antas vara mindre, men inte obetydlig. Någon uppskattning av mätfelets storlek (och dess effekt på statistikens kvalitet) har ännu inte varit möjlig att göra. För att få en bra uppfattning om detta krävs att en mätfelsstudie utförs.

2.2.4 Bortfall

Av de företag som ska besvara frågeformuläret finns två typer av bortfall: objektsbortfall och partiellt bortfall. Objektsbortfall utgörs av de företag som inte besvarar frågeformuläret medan partiellt bortfall innebär att ett företag svarar på delar av frågeformuläret, men hoppar över en eller flera uppgifter. Bortfall bidrar till att minska statistikens tillförlitlighet genom att färre företag ingår i beräkningsunderlaget med inlämnade uppgifter.

Resultaträkning

För objektsbortfallet, imputeras värden enligt följande prioriteringsordning:

1. Manuell expertimputering.
2. Inlämnade värden för motsvarande kvartal föregående år skrivs fram baserat på inkomna moms- respektive arbetsgivardeklarationer
3. Värden från FEK för senast tillgängliga år kvartalsfördelas baserat på inkomna moms- respektive arbetsgivardeklarationer.

Andel ovägt bortfall bland direktinsamlade företag (dvs. i termer av antal företag) uppgick kvartal 1 år 2024 till 14,5 procent.

För mindre företag som mäts via momsdeklaration kan bortfall uppstå då datum för resultatframställning och senast tillåtna deklarationsdag ligger relativt nära i tiden. Momsdeklarationer kan alltså vid denna tidpunkt saknas, men inkomma senare, vilket innebär att deras värden behöver imputeras. Andelen momsdeklarationer som inte är inkomna understiger 0,5 procent, vilket gör att osäkerheten från denna källa bedöms vara minimal.

Fasta bruttoinvesteringar

Objektsbortfallet antas vid skattning kunna representeras av de svarande företagen inom samma stratum, så kallad viktmodifiering. För objektsbortfall bland betydande företag imputeras ett värde manuellt i stället för att kompensera via viktmodifiering. Detta eftersom viktmodifiering bland de största företagen kan leda till orimliga och osäkra skattningar. Fasta bruttoinvesteringar är dock svårt att uppskatta för ett specifikt företag varför värdet noll används i många fall.

Viktmodifiering görs per kvartal vilket innebär att samma företag kan ha olika vikt beroende på för vilket kvartal resultatet ska skattas. Kan företagen i bortfallet representeras av de svarande i samma stratum ökar den slumpmässiga urvalsosäkerheten, se avsnitt 2.2.1. Föreligger däremot någon systematisk skillnad mellan svarande/imputerade företag och företag i bortfallet minskar tillförlitligheten ytterligare genom effekten av det systematiska felet. Någon uppskattning av det eventuella systematiska felets storlek görs inte i dagsläget.

Uppgiftslämnarkontroller gör det mer eller mindre omöjligt att partiellt bortfall kan uppstå då samtliga fält måste fyllas i innan frågeformuläret skickas in.

Företag som klassats som övertäckning ingår i skattning av fasta bruttoinvesteringar med värde 0. Dessa företag betraktas inte som bortfall och ingår därför inte som bortfall i bortfallsberäkningen som redovisas i tabell 3. Kolumnen "Därav övertäckning" i tabell 3 visar antal företag i urvalet som identifierats som övertäckning.

Andel ovägt bortfall (dvs. mätt i termer av andel företag) brukar variera beroende på bransch och undersökningstillfälle. Som högst brukar bortfallet vara vid kvartal ett, på grund av urvalsbytet som sker i samband med denna undersökningsomgång. Detta beror ofta på att kontaktpersoner saknas för företag som är nya i undersökningen.

Andelen ovägt bortfall för investeringsdelen inom ESK uppgår i regel till cirka 20 procent, se tabell 3. Bortfallet viktat med företagens storlek i termer av antal anställda samt designvikt brukar vara något lägre. En handfull betydande företag har manuellt expertimputerats då de inte hunnit besvara frågeformuläret före publicering. De betraktas som svarande i tabell 3 då imputering i dessa fall substantiellt bidrar till att öka statistikens kvalitet.

Tabell 3. Bortfall i investeringsdelen inom ESK kvartal 1 2024

Näringsgren SNI 2007	Klartext	Utvalda företag	Därav över- täckning ¹	Antal fö- retag i bortfallet ²	Andel ovägt bortfall, procent	Andel vägt bortfall i procent ³
B05-09	Gruvor mm.	26	0	7	26,9	7,7
C10-33	Industri	1 902	0	439	23,1	16,7
D35	El-, gasverk mm	189	0	21	11,1	8,5
E36-39	Vattenverk mm.	158	0	24	15,2	6,4
F41-43	Byggindustri	835	2	215	25,8	22,9
G45-47	Handel	826	0	193	23,4	19,7
H49-53	Transport	372	0	105	28,2	16,2
J58-63	Information mm	541	3	111	20,5	16,1
K64-66	Finans	111	0	12	10,8	33,7
L68	Fastighet	2 082	8	368	17,7	12,6
M69-75	Juridik mm	399	0	101	25,3	20,8
N77-82	Uthyrning mm.	445	2	110	24,7	20,0
Total	Total	7 886	15	1 706	21,6	18,8

1. Identifierad övertäckning i urvalet, i huvudsak nedlagda företag. Övertäckningen ingår som svarande med noll i investeringsvärde i undersökningen.
2. I bortfallet ingår företag som inte bidrar till statistikresultatet (ej inkomna samt inkomna men ej färdiggranskade och godkända).
3. Bortfallet vägt med antal anställda samt designvikt. Företag klassade som övertäckning ingår med anställda=0.

Lagerinvesteringar

Imputering används för att kompensera för allt objektsbortfall. Varje lagertyp imputeras oberoende av varandra.

Om värde saknas sker en tilldelning av ett uppskattat värde genom framskrivning av motsvarande värde föregående kvartal, samt det övergripande mönster mellan värden föregående och aktuellt kvartal som kan konstateras för liknande uppgiftslämnare (inom motsvarande så kallade imputeringsgrupp). Även tidigare imputeringar kan bli föremål för framskrivning till aktuellt kvartal vid fall där inkommit värde saknas för minst de två föregående kvartalen.

Om både inkommet och imputerat värde från föregående kvartal saknas sker imputering utifrån det totala lagervärde som angetts i rampopulationen i samband med urvalsdragningen. Detta värde finns tillgängligt för alla företag. Imputering utifrån rampopulationsuppgift används i praktiken endast om inkomna uppgifter saknas det första kvartalet företaget är med. Däremot används metoden indirekt i de fall där ett imputerat värde baserat på rampopulationsuppgift för föregående kvartal skrivs fram.

Uppgiftslämnarkontroller gör det omöjligt att partiellt bortfall uppstår. Alla fält måste fyllas i innan frågeformuläret skickas in.

Objektbortfallet viktat med företagets designvikt samt storlek i termer av lagervärde är normalt mellan 15–20 procent vid första publiceringstillfället av ett kvartal, se tabell 4. Det ovägda objektbortfallet är vid samma tillfälle normalt mellan 20–25 procent. Bortfallets inverkan på statistiken kan delvis utläsas av storleken på revideringarna mellan årets fyra publiceringstillfällen. Någon kvantitativ uppskattning av nivån på bortfallets effekt på tillförlitligheten har inte gjorts.

Tabell 4. Bortfall i lagerdelen inom ESK kvartal 2 2024

Näringsgren SNI 2007	Klartext	Utvalda företag	Därav övertäckning ¹	Antal företag i bortfallet ²	Andel ovägt bortfall, procent	Andel vägt bortfall, procent ³
B05-09	Gruvor mm.	19	0	0	0,0	0,0
C10-33	Industri	1 246	1	300	24,1	17,9
G45-47	Handel	1 791	11	446	24,9	20,2
J58-63	Information mm	30	0	5	16,7	1,3
M69-75	Juridik mm	209	10	55	26,3	26,8
Total	Totalt	3 295	22	806	24,5	18,0

1. Identifierad övertäckning i urvalet, i huvudsak nedlagda företag. Övertäckningen ingår som svarande med noll i lagervärde i undersökningen.
2. I bortfallet ingår företag som inte bidrar till statistikresultatet (ej inkomna samt inkomna men ej färdiggranskade och godkända).
3. Bortfallet vägt med lagervärde samt designvikt. Företag klassade som övertäckning ingår med lagervärde=0.

2.2.5 Bearbetning

Resultaträkning

Ingen maskinell eller manuell mikrogranskning sker i samband med att frågeformuläret kommer in till SCB. Detta gäller även uppgifter hämtade från moms- och arbetsgivardeklarationer. All granskning görs på aggregerad nivå, där fel i grundmaterialet endast upptäcks i de fall de får effekt på denna nivå. Eventuella kvarvarande brister uppkomna under bearbetningen bedöms ha liten påverkan på tillförlitligheten.

Fasta bruttoinvesteringar

En maskinell mikrogranskning genomförs genom olika summerings- och avvikelsekontroller. Avvikelsekontrollerna utgörs av:

- acceptansgränser som skapats med hjälp av insamlade och granskade kvartals fastabruttoinvesteringar från föregående år.
- avstämning mot årsomsättning.

Olika acceptansgränser beräknas beroende på företagets bransch (bokstavs-nivå enligt SNI2007), storlek och typ av fast bruttoinvestering. Målsättningen med mikrogranskningen är att i första hand kontrollera på den nivå av fasta bruttoinvesteringar (investeringsobjekt) som ligger till grund för redovisning och endast utreda felsignalerade företag vars bidrag till statistikresultaten är betydelsefullt. Uppgiftslämnarna kontaktas vid behov för kompletteringar och eventuella rättelser.

Därefter genomförs viktberäkningen av materialet. Huvuddelen av granskningen görs på aggregerad nivå. Brister uppkomna under bearbetningen identifieras i stor utsträckning under makrogranskningen. Eventuella kvarvarande brister uppkomna under bearbetningen bedöms ha liten påverkan på tillförlitligheten.

Lagerinvesteringar

En maskinell mikrogranskning genomförs genom olika summerings- och avvikelsekontroller. Avvikelsekontrollerna utgörs av:

- uppgifter lämnade för föregående kvartal och motsvarande kvartal föregående år.
- lagervärde lämnade i inkomstdeklarationen till Skatteverket.
- acceptansgränser som skapats med hjälp av insamlade och granskade kvartals mikrouppgifter avseende lager från föregående år.
- avstämning mot årsomsättning.

Olika acceptansgränser beräknas beroende på företagens bransch, storlek och lagertyp. Målsättningen med mikrogranskningen är att i första hand kontrollera på den nivå som ligger till grund för redovisning och endast utreda felsignalerade företag vars bidrag till statistikresultaten är betydelsefullt. Uppgiftslämnarna kontaktas vid behov för kompletteringar och eventuella rättelser.

Därefter genomförs viktberäkningen av materialet. Huvuddelen av granskningen görs på aggregerad nivå. Brister uppkomna under bearbetningen identifieras i stor utsträckning under makrogranskningen. Eventuella kvarvarande brister uppkomna under bearbetningen bedöms ha liten påverkan på tillförlitligheten.

2.2.6 Modellantaganden

Resultaträkning

Ett antal modellantaganden görs:

- Målvariablerna modelleras med hjälp av uppgifter från ett antal källor (se avsnitt 2.2.3).
- För de företag som innehåller betydande branschblandad verksamhet görs en fördelning av målvariablerna till respektive bransch baserat på historiska uppgifter.
- För de företag som deklarerar moms årsvis modelleras intäkter och utgifter.
- För att öka statistikens sammanvändbarhet, mot i första hand årsundersökningen FEK, görs en kvartalsanpassning (benchmarking) av resultaträkningens samtliga statistiska mått. Anpassningen innebär att de statistiska måtten på årsbasis summerar sig till FEK:s. En Denton-modell används för att undvika trappstegseffekter.
- Prisindexen som används för att värdemängder ska skattas till volym-mängder vägs samman till branschdeflater baserat på senast tillgängliga produkt/bransch-matris från FEK.

Fasta bruttoinvesteringar

Inom industrin (SNI2007 B05-C33 Gruvor och Industri) görs modelljustering för den del av målpopulationen som avser företag med mellan 10–19 anställda och som faller under *cut-off*. Den modell som används utgår från antagandet att fasta bruttoinvesteringar per anställd är lika stora i företag med 10–19 anställda som i företag med 20–49 anställda. Fasta bruttoinvesteringar för företag inom branscherna SNI2007 D35-N82, som faller under *cut-off*, skattas med värdet noll.

För att få en uppfattning om noll är en bra skattning av fasta bruttoinvesteringar hos företag under *cut-off* har undersökningen FEK referensår 2022 används. FEK innehåller en, per företag, årsuppgift avseende totala fasta bruttoinvesteringar. FEK:s rampopulation täcker investeringsdelen inom ESK med undantag för branscherna 64.1 och 65 (Banker och försäkringsbolag) samt 68.204 (Bostadsrättsföreningar) varför de inte är med i jämförelsen. Fasta bruttoinvesteringars ramtäckning som användes för alla referenskvartal 2022, med avseende på ovan nämnda årsinvesteringar, har uppskattats, se tabell 5.

Tabell 5 indikerar att värdet noll för fasta bruttoinvesteringar hos företag under *cut-off* inte är en bra skattning (särskilt inom vissa branscher). Redovisning av fasta bruttoinvesteringar i kronor är alltså underskattad medan påverkan på utvecklingstal är svårare att uttala sig om. Här måste ytterligare studier genomföras. Utvecklingen på årsbasis har dock jämförts med FEK:s och sammanfaller i många fall.

Tabell 5. Investeringsdelen inom ESKs ramtäckning efter uteslutning (i termer av fasta bruttoinvesteringar från årsstatistiken referensår 2022)

Näringsgren SNI 2007	KlarText	Täckning, procent
B05-09	Gruvor mm.	97,3
C10-33	Industri	92,5
D35	El-, gasverk mm.	69,1
E36-39	Vattenverk mm.	82,6
F41-43	Byggindustri	45,8
G45-47	Handel	70,0
H49-53	Transport	66,4
J58-63	Information mm.	91,9
L68	Fastighet	74,0
M69-75	Juridik mm.	63,2
N77-82	Uthyrning mm.	60,2
Total	Total	75,8

Företag inom industrin med mellan 10 - 19 anställda betraktas här som ingående i rampopulationen eftersom modellberäkning av fasta bruttoinvesteringar görs.

Ingen ytterligare utredning av modellantagandenas betydelse har genomförts.

Lagerinvesteringar

Ett antal modellantaganden görs:

- Lagerbidraget från de företag i rampopulationen som återfinns under cut-off-gränsen modellberäknas utifrån lämnade lagervärden för företag över cut-off-gränsen. Detta görs för att de skattade lagerstockarna ska täcka hela rampopulationen.
- Prisindexet som används vid prisdeflatering skattas utifrån tillgänglig information från *Konsumentprisindex* (KPI) och *Producentprisindex* (PPI).
- Modellberäkning görs från anskaffningsvärde till återanskaffningsvärde för de två lagertyperna lager av råvaror och förnödenheter samt lager av handelsvaror.

Ingen utredning av modellantagandenas betydelse har genomförts.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Vid insamling av uppgifter i ESK för ett specifikt referenskvartal förtrycks lämnade uppgifter avseende föregående kvartal. Det innebär att uppgiftslämnaren uppmuntras till att vid behov revidera tidigare lämnade uppgifter. ESK:s revideringsprincip innebär att vid publicering av kvartal 1 revideras hela föregående års statistik och vid publicering av kvartal 2–4 revideras statistiken för det innevarande året, se schema nedan.

ESK:s revideringsschema:

Aktuellt referenskvartal	Kvartal som revideras
Kvartal 1 år (t)	Kvartal 1, 2, 3 och 4 år (t-1)
Kvartal 2 år (t)	Kvartal 1 år (t)
Kvartal 3 år (t)	Kvartal 1 och 2 år (t)
Kvartal 4 år (t)	Kvartal 1, 2 och 3 år (t)

Resultaträkning

Vid insamling av uppgifter från moms- respektive arbetsgivardeklarationer bedöms påverkan av eventuella revideringar vara så pass liten att inga revideringar görs. Vad gäller uppgifter från investerings- respektive lagerdelen inom ESK som används för justering används alltid senast reviderade resultat.

Orsak till revidering kan vara flera, exempelvis reviderade värden från formülären, effekter av att fasta bruttoinvesteringar och/eller lagerinvesteringar har reviderats. Därtill kommer effekten av en uppdaterad kvartalsanpassning. Resultaträkningens tidserie kvartalsanpassas alltid efter senast tillgängliga årgång av FEK.

Fasta bruttoinvesteringar

Orsak till revidering av ett specifikt kvartal kan vara reviderade värden och/eller att fler företag besvarat frågeformuläret. Fasta bruttoinvesteringar revideras beroende på att värden hos stora icke-svarande företag tidigare imputeras med värdet noll, se avsnitt 2.2.4. Ett större företag som senare besva-

rar frågeformuläret (med värden>0) leder till en revidering uppåt. Mindre företags revideringar av blankettvärden samt det faktum fler företag besvarat frågeformuläret medför att revideringarnas riktning kan variera. Tabell 6 visar storleken på revidering mellan första (preliminär) och sista (slutlig) gången kvartal 1 2023 publicerats. Kvartal 1 har valts då det kvartalet har möjlighet till revidering flest gånger.

Tabell 6. Storleken på revideringen mellan den preliminära statistiken och den slutliga statistiken referenskvartal 1 2023 (investeringsdelen inom ESK)

Näringsgren SNI 2007	KlarText	Preliminär, milj. kr	Slutlig, milj. kr	Revidering, procent
B05-09	Gruvor mm.	2 191	2 194	0,2
C10-33	Industri	20 285	22 447	10,7
D35	El-, gasverk mm.	7 975	7 907	-0,8
E36-39	Vattenverk mm.	3 361	3 310	-1,5
F41-43	Byggindustri	2 859	2 563	-10,4
G45-47	Handel	6 866	6 422	-6,5
H49-53	Transport	5 815	5 607	-3,6
J58-63	Information mm.	5 807	5 753	-0,9
K64-66	Finans mm.	5 741	5 730	-0,2
L68	Fastighet	28 648	28 077	-2
M69-75	Juridik mm.	1 030	1 060	2,9
N77-82	Uthyrning mm.	4 895	4 988	1,9
Total	Total	95 472	96 058	0,6

Lagerinvesteringar

Orsak till revidering av ett specifikt kvartal kan vara reviderade värden från formulären och/eller fler företag som besvarat frågeformuläret. Flest uppgifter ändras normalt vid revidering av det föregående kvartalet.

Revideringarna varierar i storlek och riktning.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstid för statistiken är ca 7-8 veckor, vilket motsvarar tiden räknad från utsändning av frågeformulär till resultatredovisning.

3.2 Frekvens

Målvariablernas referenstid är kvartal med undantag för de planerade fasta bruttoinvesteringarna som avser kommande kalenderår. Uppgifter samlas in i direkt anslutning till referenskvartalens utgång, det vill säga i januari, april,

juli och oktober. Statistik publiceras fyra gånger per år 7–8 veckor efter utgången referenskvartal.

3.3 Punktlighet

Publicering har kunnat ske enligt den ursprungliga på förhand fastställda publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik. Leverans av kvartalsuppgifter till nationalräkenskaperna har kunnat ske enligt på förhand överenskomna leveransdatum. Statistiken har historiskt sett redovisats enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s webbplats [Ekonomisk statistik på kvartal \(scb.se\)](https://www.scb.se/ekonomisk-statistik-pa-kvartal) i form av statistiknyhet samt i Statistikdatabasen, under tabellgruppen Ekonomisk statistik på kvartal.

Fullständigt resultat skickas enbart till nationalräkenskaperna, som underlag för BNP-beräkningarna. Nationalräkenskaperna vidareförmedlar i sin tur resultatet av BNP-beräkningarna till övriga användare.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Specialbearbetningar utförs i princip inte vad gäller statistik om företagens lönsamhet, förädling, inkomstfördelning eller fasta bruttoinvesteringar. Eventuella förfrågningar hänvisas till undersökningen FEK eftersom underlaget i den undersökningen är betydligt mer heltäckande.

Vad gäller statistik om företagens lager utförs på beställning specialbearbetningar av primärmaterial från tidigare undersökningar. Forskare, utredare, m fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat mikrodata för egen bearbetning.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller i statistikdatabasen och i form av text och illustrationer i statistiknyheter som publiceras på SCB:s hemsida.

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Framställningen av statistiken beskrivs i *Statistikens framställning (StaF)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (Meta-Plus)*. Samtliga dokumentationer är tillgängliga på SCB:s webbplats, [Ekonomisk statistik på kvartal \(scb.se\)](https://www.scb.se/ekonomisk-statistik-pa-kvartal)

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Aktuella tidsserier för statistik om företagens lönsamhet, förädling och inkomstfördelning finns från och med referensår 2022 då undersökningen implementerades. Aktuella tidsserier för statistik om fasta bruttoinvesteringar finns från och med referensår 2019. Aktuella tidsserier för lagerinvesteringar finns från och med referensår 2021. Den mest betydande förändringen vad

gäller jämförbarhet över tid bedöms vara det nya frågeformuläret som fullt ut infördes till referensår 2022. Frågeformuläret är utformat efter baskontoplanen och i samband med införandet har samtliga variabeldefinitioner arbetats igenom och vid behov uppdaterats för att bättre motsvara målvariablerna. Jämförbarheten mellan statistik före och efter referensår 2022 försvåras på grund av detta.

Från och med referensår 2024 har nya principer för redovisning införts. För fasta bruttoinvesteringar redovisas nya statistiska mått vad gäller typ av investering som stämmer bättre överens med statistikanvändarnas informationsbehov. Redovisningen baserad på näringsgren är mer ändamålsanpassad och följer SCB:s principer för redovisning av ekonomisk statistik. För att underlätta kvartals- och årsvisa jämförelser har historiska resultat beräknats (och publicerats) med avseende på den nya redovisningsprincipen

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken är fullt jämförbar mellan publicerade branscher, aggregat av branscher och huvudgrupper. Jämförbarheten mellan statistik för olika år påverkas dock av enstaka och löpande förändringar i företagens organisation och verksamhet. Inför ett nytt referensår sker en förnyelse av rampopulationen för att uppdatera näringsgren och fånga in de organisationsförändringar som skett vid årsskiftet. Förändring vad gäller företagens näringsgren försämrar jämförbarheten mellan åren, men bedöms inte vara av betydande storlek.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken om företagens lönsamhet, förädling och inkomstfördelning är harmoniserad med motsvarande definitiva statistik från årsundersökningen FEK både vad gäller utformning och nivåskattningar. Som tidigare nämnts används en modell för att anpassa historisk kvartalsstatistik till motsvarande årsstatistik från FEK. Kvartalsutvecklingstal används sedan för att skriva fram den kända historiken. Detta möjliggör att äldre historiska värden baserade på FEK, i detta fall avseende åren 2008–2021, kan jämföras med mer aktuell statistik baserad på resultaträkningen. FEK används som huvudkälla till årsberäkningarna av BNP och nu skapas en harmoniserad helhet där primärstatistiken förhåller sig till BNP på motsvarande sätt i både kvartals- och årsberäkningarna.

Statistiken om företagens fasta bruttoinvesteringar är utformad för att vara en konjunkturindikator vars syfte är att belysa utvecklingen mellan aktuellt referenskvartal och motsvarande kvartal föregående år. Samanvändbarheten med annan konjunkturstatistik bedöms som god.

Statistiken är inte harmoniserad med årstatistiken (FEK) vilket innebär att nivåskattningar från de två källorna inte är fullt samanvändbara. Det finns flera skäl, exempelvis:

- Till fasta bruttoinvesteringar uppger företagen investeringsutfallet enligt tillgänglig information vid den tidpunkt då uppgifter för ett specifikt referenskvartal lämnas. Informationen kan förändras under året och till FEK uppges alltid det slutliga investeringsutfallet i enligt årsredovisningen

- För referensår (t) fastställs fasta bruttoinvesteringars rampopulation i mars år (t) medan FEK fastställer sin rampopulation i november år (t)
- Fasta bruttoinvesteringar utesluter i stor utsträckning små företag från rampopulationen. Investeringsvärden från uteslutna företag inom tillverkningsindustrin uppskattas/modelleras medan övriga uteslutna företags investeringsvärden uppskattas till noll. FEK mäter fasta bruttoinvesteringar för samtliga företag i sin rampopulation, via direktinsamling eller administrativa data

Statistiken om lagerinvesteringar är inte fullständigt jämförbar med motsvarande uppgifter från FEK på grund av att definitioner och avgränsningar skiljer sig åt.

Statistiken inom ESK omfattas inte av någon EU-förordning som anger hur statistiken skall framställas. Det är därför svårt att uttala sig om huruvida det är möjligt att jämföra statistiken med motsvarande statistik inom andra EU-länder.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga kända brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS). För statistik som ingår i SOS gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

Samtliga insamlade uppgifter är belagda med sekretess. Uppgifterna kommer inte att spridas utanför SCB. I de fall SCB levererar data till externa beställare utförs en röjandekontroll för att säkerställa att inga enskilda företags uppgifter kan identifieras. Sekretessen gäller därefter i 20 år.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Vad gäller resultaträknings- och investeringsuppgifter regleras gallring enligt beslut från Riksarkivet, RA-MS 1998:7 och RA-MS 2006:57. I praktiken gallras inga uppgifter.

Vad gäller lageruppgifter ska registret bevaras enligt RA-MS 2019:63, och med arkiveringsfrist på 8 år enligt GD-besluten med dnr A2018-474 och A2021-2273.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen [\(2001:99\)](#) om den officiella statistiken, förordningen [\(2001:100\)](#) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter [\(SCB-FS 2022:08\)](#).

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken omfattats inte av någon EU-reglering och rapporteras inte internationellt. Indirekt omfattas statistiken däremot av förordningen som reglerar nationalräkenskaperna.

F Historik

Statistik om näringslivets lönsamhet, förädlingsvärden och inkomstfördelning har genomförts sedan referensår 2022 men är klassad som officiell statistik från och med referensår 2024.

Statistik om näringslivets fasta bruttoinvesteringar har genomförts sedan 1938. Huvudansvaret för statistiken har sedan den första undersökningen flyttats mellan olika myndigheter. Förutom SCB har såväl Kommerskollegium som Konjunkturinstitutet utfört statistikinsamlingen. Från början var statistiken en årlig undersökning som genomfördes i november. Antal undersökningstillfällen, täckning och variabelinnehåll har dock förändrats under årens lopp. Från och med referensår 2024 ingår statistiken i Ekonomisk statistik på kvartal.

Statistik om näringslivets lager samlades tidigare in i undersökningarna Industrins lager respektive Lagerstatistik för varuhandel och tjänstenäringsar. Från och med referensår 2021 slogs undersökningarna ihop till Företagens lager. Från och med referensår 2024 ingår statistiken i Ekonomisk statistik på kvartal.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Sebastian Rask
E-post	sebastian.rask@scb.se
Telefon	010-479 40 29